

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fo-
gadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonczy-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetmény-, nyilttér-
és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos petitsor tér-
fogata . . . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után . . . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont kiadóhivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönb minden hazai postahivatal. Az előfizetések legze-
szerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán csak a kiadóhivatal vesz fel.

Rimaszombat, 1884. nov. 15.

Minden kornak megvan a maga irányadó esz-
méje elméletben és gyakorlatban egyiránt. — legyen
ez hasznos vagy káros, ezélszerű vagy ezélszerűtlen,
bizonyos ideig nemesak feltartja magát, de számos
művelőt, pártfogót, munkást talál s csak akkor kezd
veszíteni népszerűségéből, ha egy másik áll elő, mely
az újság varázsával képes az előbbit kiszorítani.

Szóval mindenütt és mindenben hódolunk a di-
vatos eszméknek. Ily divatos eszme uralko-
dik most világszerte a temetkezéseknél

Hajdanában az elhunytat szívből, lélekben gyá-
szolták hozzátartozói, gyászünnepélyeken sorolták fel
a kidőlt államférfiak és a közügy bajnokainak tetteit
az élők előtt, hogy tetteikből tanulságot, jellemükből
szilárdságot, életükből erőt és kitartást merítsen az
elő nemzedék.

Most egészen másképp áll a dolog. Kicsiny és
nagy, gazdag és szegény kegyeletének csak az által
adhat az elhunyt családtaghoz méltó s a divatos áram-
latnak megfelelő kifejezést, ha minél költségesebb, mi-
nél fényesebb temetést rendez, — nem gondolva meg
azt, hogy a bánat, a fájdalom nem tűri a fényt, nem
tűri a csillogást.

Távol legyen tőlünk, hogy ez által azt akarnók
kifejezni, mintha mi a kegyelet, szeretet és tisztelet
korszerű kifejezése iránt érzékkel nem bírnánk, mert
hiszen a temetőt szentebbnek és tanúságokkal gazda-
gabbnak senki sem tartja nálunknál, de mégsem hagy-
hatjuk szónéklül azon fényűzést, melyet a temetkezé-
seknél tapasztalunk, hol miként az öltözetben, ugy itt
is az utánzási vágy legtöbb esetben az irányadó, —
mert a szegény követi a gazdagot s versenyre kel
még saját megerőltetésével is azzal, mert ma-
paság még fájdalomunkkal, bánatunkkal is szeretünk
kérkedni.

T Á R C Z A.**Hymfi dalok.**

Észrevétlen tova lebben
S nem is tudjuk míg letűnt,
Reménytelen szerelemben
Ifjúkori életünk.
Földérül a rózsás hajnal,
Lángra gyulaszt a remény,
De jön a regg komoly arczal
S eloszlik a rózsafény.
Majd megint a dél köszönt be
Ereszkedünk rögről, rögre,
Mindig, míg az éj beáll
Az enyészet, a halál.

* * *
Voltam én csaták tüzeiben,
Száz halál repült felém;
A veszélytől soh'se féltem
S a halált nem rettegtem.
De egy sugár szép szemedből
Gyönyörű kis angyalom,
A csatánál jobban sújt, öl,
Kiállni nem tudom.
Rózsán tövisek teremvén:
Váltakoznak éltem rendén:
Boldogság, kéj, tör, gyilkos
Menekülni nem tudok.

* * *
Rabló, gyilkos, ördög, angyal
Egy személyben csak te vagy;
Téged átkoz és magasztal
Minden kicsiny, minden nagy.
Szívem titkait megrablád,
Boldogságom elvevéd;
De míg ajkam átkot szór rád:
Aldólag mosolyg feléd.
Mint egy angyal állsz felettem
És én boldog hived lettem,
Ajkaidon egy mósoly:
A menyország és pokol.

Azonban nincs olyan kár, a miből haszon nem
lenne. Így vagyunk e téren is. Az ország majd min-
den nevezetes városában, hogy ezen áramlat a keve-
sebb jövedelemmel bírótak túlságosan meg ne terhelje,
társulatok alakultak „Temetkezési egyesület” ezim alatt.
Ezek rendezik az elhunyt tagtárs temetési ünnepélyét,
viselik közösen a tekintélyes költségeket s így sem
az özvegy, sem pedig az árva, ha családjába beko-
pogtatott az enyészet angyala, nem jó zavarba a rend-
kívüli kiadással szemben s éhlet fájdalomának, zavar-
talanul szentelheti idejét elhunyt kedvese emlékének.

Lehetne ilyen egyesületet Rimaszombatban is ala-
kítani, még pedig igen könnyű szerrel, csak lenne va-
laki, ki az ügy élére állana.

Sőt bátran kimondjuk, hogy sehol sem szücsé-
gesebb inkább mint itt, hol a hivatalnokok legnagyobb
részének alig van valami más jövedelme, nagyon is
csekély fizetésénél; ezeknek száma pedig nálunk igenis
tekintélyes.

Hogy pedig kiki állása, jövedelme szerint meg-
felelő temetésben részesüljön, a „Rimaszombati temet-
kezési egyesület”-ben — miként ez más helyen is
van, — három osztályt lehetne felvenni 200—200
taggal.

Az első osztályba tartoznának azok, kik minden
tagtársuk temetkezési költségeinek fedezésére 1 frtát,
a másodikba 50 krral, a harmadikba 30 krral járul-
nának s így lennének 200, 100 és 60 frtos temetések
minden megerőltetése nélkül a legtöbbnyire mostoha
körülmények között hátramaradt családoknak.

Ez osztályoknak külön-külön nem lehetne egy-
szerre sem több, sem kevesebb tagja 200-nál.

Felhozhatnák ez ellen némelyek, hogy a ki so-
kúig él, így kétszeresen is kifizeti a temetkezési költ-
ségeket s így károsodik.

Nem reflektálva arra, hogy a hosszú élet rendes

körülmények között magába véve is nagy áldás, csak
annyit jegyzünk meg, hogy ezen segíteni igen könnyű,
mert ha valaki 200-szor befizette illetőségét, számfe-
letti taggá lehet, kinek kötelezettségei az egyesület
iránt teljesen megszűnnek, míg az egylet ő iránta a
befizetett összeg erejéig obligóban marad.

Egyébiránt mindezeknek körvonalozása az alap-
szabályok feladata leendő, mi ezuttal csak felakartuk
hívni olvasóinknak figyelmét arra, hogy a temetések-
nél divatossa vált verseny emellőztessek s mégis
kiki — ha már a régi példájára a hullákat megé-
getni még korainak tartjuk — állásához mért elte-
metésben részesüljön.

Ezt pedig csak a fenti intézmény megalkotása
által érjük el, ugyanazért alakítsuk meg a „Rima-
szombati temetkezési egyesület”-et!
Cs.

Hármas jubileum.

Dobsina város palotaszerű iskolaépületei, azok ezélszerű be-
rendezése s tanítóinak magas szakképzettsége és nagy sikerű mű-
ködéséről ismeretes. Ebbeli jó hírve megyénk határain ki-
vül messze terjed s országosnak mondható. Oly várostól, mely
iskolában oly nagy kincsessel bír, hogy az azokra fordított vá-
rosi kiadás az ezt látogató idegen tanulok által a város kö-
zönségének teljesen visszatérül, saját gyermekeinek kitünő ok-
tatása pedig ugyszólván, semmibe sem kerül, méltán megvár-
hatni, hogy tanítóit még is becsülje. Nem is volt az ellen a
dobsinai tanítóknak sohasem panaszkodás, a mint erről a négy
évtel ezelőtt Fabry János kisdédörő s folyó hó 8-ikán Mel-
czer Ede, Czundel Károly és Kubiczek Károly tanítók dobsi-
nai 25 évi működésük emlékére rendezett ünnepély fényes ta-
nulságot tesz.

Gróó Vilmos kir. tanfelügyelő már az előző nap érkezett
meg, hogy ez ünnepélyt személyes megjelenésével is emelve,
a három érdemes jubileumnak hazafias és emberbaráti ügybuz-
gó áldásos működésükért elismerését s köszönetét fejezze ki.
Az ő és Klein Samu igazgató vezetése alatt indult a tanító-
testület, néhány iskolaszéki s városi képviselői, összesen mint-

sütötte vizoszlopon. A Niagara moráját sokszor 6—10 mértföldre
is hallani, medrében örök permeteg fogadja a kíváncsi utast.

A folyó határt képez Canada s az Egyesült-Államok közt,
a víz-esés is két állam területén fekszik, a ltvány a canadai
oldalról határozottan szebb. Színről-színre láthatjuk, egy pillan-
tással áttekinthetjük ugy a vizeses fodrait, mint a kétezer
lányi patkóalaku vizeses rohanó hullámait.

Meredek esigalépesőn, az átható víz ellen viaszos vászon
ruhába burkolva szállunk le oda, hol a patkóalaku vizeses hul-
lámok futnak a mélységbe. A jól-rosszul kivájt utnak kereszt-
elt sziklapárkányon küzdve a légrohammal, az arczunkba esa-
pódó záporral s azzal a meg nem határozható érzéssel, mely
elfogott, lassan haladtunk előbb és előbb, míg végre feltekint-
ve magunk fölött láttuk leszállni az imponáló víztömeget. A
vastag vízfalon csak itt-ott tört át egy halvány fény sugar, s a
zaj akkora volt, hogy alig értettük vezetőnk szavát, melyet
főlenk hajolva fülünkbe kiáltott. Csak egy piezi lépés, egy láb-
esuszamlás kellett volna, hogy életünkkel fizessük meg kíván-
csiségünket.

Az indiánok hite szerint évente két ember életét kívánja
a nagy szellem áldozatul a Niagara habjainak. Míg őket ural-
ta e hely, évente a legnevezetesebb napok egyike volt az, melyen
az áldozatokat bemutatták. Ez áldozatok a törzsek legszebb
leányai voltak, kiket gyümölcses és virágokkal megrakott ca-
nookban boesátottak hullámsírjukba. Az indiánok napjai rég
elmúltak, annyi azonban ma is áll, hogy évente legalább egy
két egyén veszté itt életét részben baleset, részben öngyilkos-
ság által.

Ma már a Niagara folyó zuhogó örvényei fölött három
függő hid nyulik át. Legérdekesebb ma is az első, melyet
1858-ban fejeztek be. Felül rajta a vasuti vonatok haladnak,
az alsó rész gyalogok és kocsik számára van fenntartva. A
sodronykötelek, melyek fenntartják, távolról nézve pókszöve-
teknek tűnnek fel csupán. Felettünk a vonatok robognak, lent
150 láb mélységben a haragos hullámok rengnek s ha vala-
hol, ugy e helyen érezzük, hogy lét és nemlét mily közlől
érintkeznek egymással. Nem messze e hídól, ott hol a hullá-
mok örvényző rohammal csapódnak a sziklafalhoz, vesztette
életét a bator britt, Webb kapitány, ki vállalkozott a lehetet-
lenre, hogy átussza a folyót. Mily merészség volt ez, fogal-
mat nyerhetünk róla ha tudjuk, hogy a folyó 30 mfétd halad
óránként s hullámai folyton önyi magasra csapódnak föl s
örvényző mozgással nyelik el, mit reája dobunk.

Érdekes hely maga a falu is. Dícsékszik az apróbbak

Miért is nem születtem én
Valami zord szigeten,
Vagy pedig egy más földtekén,
A hol nincs bú, szerelem . . . ?
Hol a szívnek nimesen vágya,
Nimesen ábránd és gyönyör,
Hol az élet boldogsága
Csak kábit, — de nem gyötör.
Vagy ha van is hü szerelem,
De ki téged ugy szeressen,
S a ki érte ugy lakol
A mint én, — hajh! nimes sehol!

—s.

Utí rajz.**Niagara-Falls, okt. 12.**

San-Franciscoban irt soraimat zsebembe feledve, azok
velem együtt röpültek át az Unio es knem végtelen területét,
a Rocky-Mountains örök hóval fedett heglánczat, a gabonában
termékeny síkokat, az őserdőket hol még az indiánok hajdan
erős törzsei tanyáztak, a prairieket, a buffalok és prairiedogok
házáját. Nem egyszer leheté látni a vonatról a karesu antilo-
pok apró csapatait, a mint esöndesen legelésztek vagy meg-
riasztva a vonat zajától gyorsabb léptekben ügettek tovább.
Ma már a Niagara habjainak zugása riasztja el szobám esöndjét.

A természetnek ezen, a maga nemében egyetlen alkotá-
sát leírni alig lehet. Bármily híven adja vissza is a toll az
egyreszeket, hiányozni fog a leírásból az élet, a közvetlen-
ség, mely egyedül képes a fonségesnek érzésével eltölteni. Ér-
dekes marad azonban még e halvány kép is.

A négy nagy tó vize a Niagarán át rohan le az Onta-
rioba s közlekedik a Szt-Lőrincz folyam által a tengerrel. Egy
pillantás ezen tavakra, az általuk eltoglalt területre, fogalmat
nyujthat arról, mily víztömeg zuhan alá e sziklapárkányon.
Persze, hogy mennyi, azt megmondani alig lehet, elég meg-
bizható becslések perzenként másfél milliard kubiklabra tes-
zik. Képzeldük ez óriás tömeget egy aránylag szűk térre szo-
rítva százhetven láb mélységbe hullani, porrá törve, zuzva a
sziklafalon s a mélységben heverő tömbökön, akkor tán némi
fogalmunk lesz az erőről, melyel bír s az ellentállásról, mely
képes utjában fentartani. A gyöngyökké, harmattá zuzott víz
a mélységből fölszáll ujra, néha 50—100 lábra a zuhatag fölé
s szivárvány, szivárvány után jelenik meg és tűnik el, a nap

iskolába, nagy örömmel fogják üdvözölni. De nemesak a magyar vidék, hanem Dobsina város polgársága is élvezi csakhamar e téren tett haladó lépése áldását.

Az első hó. A nyár és meleg novemberi napok úgy látszik, legalább ez évre elmultak, mert az első hó hozzánk is elérkezett, de aligha lesz tartós, mert még a talaj nincs annyira áthűve, hogy a könnyen olvadó vendégek állandó szállást találhatnának nálunk.

Eperjesen a katonák verseny lövészetben gyakorolták magukat még pedig csak úgy passzióból. Egy közülük ügyesen lőtt több ízben a feldobott forintost, sőt fogadott egyik társával, hogy jókora távolságról lelővi a csákoról a gombot, csak álljon ki valaki. A fogadás megtörtént még pedig egy itze spirituszba s akadt olyan is, ki kiállott célba, fején a kérdéses gombos csákorral. A lövés eldőrdült, de néhány hüvelykkel lejjebb s a csákorak gazdáját találta homlokban, de az erős homlokcsontot nem volt képes áttörni s így minden komolyabb veszély nélkül mult el a bravour lövés, legfeljebb majd a „kóter“ beszélhet a következményekről.

A ki nincs meglegedve. Miskolcra ma egy hete egy keppent ruhába öltözött férfi állított be Kun Bertalan ref. püspökhöz alamizsnát kérve tőle azon egyszerű oknál fogva, mert — mint mondá — atyja Gömör megyébe ref. pap volt. A püspöknek 8 kr. aprópénz volt, s mint azonnal át is adott. De az ipse nem volt meglegedve s mormogva távozott, sőt az udvaron borzasztó istenkáromlásba tört ki, mit hallván a püspök kocsisa, a garázda embert el akarta távolítani, azonban ez bieszként ragadott, megölésse fenyegette a kocsist, ki erősebb lévén a fenyegetődöt legyűrte s megkötözve átadta a bíróságnak.

A magyar szépségek albumának hazafias ügyét a fővárosi és vidéki előkelő társaságok élénk részvétele már végleges sikerre vezette, ugyannyira hogy a nagyszámú jelentkezők és felvett szép hölgy méltán képviseli a magyar szép típust. De mintán az album egyik főintenciója az, hogy hazánk legkülönbözőbb vidékeinek szépségei teljes számban legyenek általa bemutatva, szükséges, hogy a hazai ifjúság váltva támogatassa ezen hazafias ügyet, melynek győzelme dicsőségükre fog valni. A szépség album egy magasrangú támogatója legközelebb elhatározta, hogy hazánk legszebb hölgyét egy nagy értékű díjjal fogja kitüntetni, mely egy nevezetes magyar ötvösmű motívumai után készülő ékszerből fog állani. Ez ismét egy bizonyossága annak, hogy az albumnak magasabb körökben is kiváló fontosságot tulajdonítanak. Buzdításul fog a díj kitűzése szolgálni nemesak a versenyző hölgyközségnek, hanem az ifjúságnak is, mely igyekszik fog azon, hogy a szépség pálmáját az ő vidékének szépei nyerjék el. Hogy e ezélt minél biztosabban elérhessék, szükséges, hogy városuk és vidéke szépeinek ezimeit minél teljesebb számban küldjék be Ellinger Illés műtermébe, (Budapest, Erzsébet tér 7.) ki a meg-hívókat a ezimeknek megfogja küldeni.

A „Képes családi lapok“ 7. számának tartalma: Ebben jöttél a házhoz; elbeszélés, írta Szépfaludy Ö. Ferencz. (folytatás) — Csapongva száll; költemény, írta V. Török Bódog. — Zongorám előtt; költemény, Gallovich Istvántól. — Margit néni multja; beszély, írta Erzsike. (vége.) — Op. 11.; rajz, írta Szomoró Károly. — Megmentve. (elbeszélés képekkel, folytatás) Gersdorff A. után közli Kondor Lajos. — Heti tárcza. Színházi esték. Basilótól. — Élet a halál után; Laurenczin P. után francziából fordította Rácz Lajos. — Központi táviró-hivatal Londonban. Közli K. L. — Elmult a nyár; költemény Frank Antaltól. — Képmagyarázatok. — Gondolatok. — Mindenféle. — Humor. Képeink: Összel. — Ajtatósság után. — Melléklet: A „Serapa Rachel“ című regény 97—112 oldala. Mai számunkhoz van mellékelve a „Növilág“ november havi száma. Előfizetheti: M. L. M. Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde utca 8. sz. Egész évre 6 frt, félve 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Az „Ország-Világ“ XXII-ik füzeté szokott változatos, élvezetes tartalommal jelent meg, mint azt az itt közölt tartalomjegyzék is igazolja: Róka-vadászat. (Képpel.) — Rápolthyné. Adalék Erdély történetéhez. H. J. től. — Őszi kép. Költemény. Tóth Lőrincztől. — A havasok királynője. Történelmi regény. P. Szathmáry Károlytól. — A francia fővárosból. (Képpel.) — A borz. Gróf Zay Miklóstól. — Az asszonyok duzzogásáról. Börne után Weinberger Arthurtól. — Erdőben. Költemény. Mátray Lajostól. — Nagy mosdatás. (Képpel.) — A sánta leány. Rajz. Gonda Dezsőtől. — Rengetegben. (Képpel.) — Ország dolga. Dr. Krampusztól. — A hiúság netovábbja. Francziából. F. J. től. — Takarás után. (Képpel.) — A sarkertben. (Képpel.) Degré Alajostól. — Lisznyai Kálmus diák-kori élményeiből. Csalmajaitól. — A temető határa. Költemény. Palágyi Lajostól. — Az új képviselőház koronája és koroggyói. (Képpel.) — Jön a kérő. Elbeszélés. Tewrewk Istvántól. — A trónörökös-pár fogadtatása Nagy-Károlyban. Rosenbach Ferencztől. — A kis kosztosok. (Képpel.) — Halottak napjára. Költemény. Volgyi Gusztávtól. — A műértők. (Képpel.) — A hét története. M—th K—n-től. — A toronyban. (Képpel.) — Az ezer éves rózsabokor a hildesheimi templomban. (Képpel.) — Irodalom. — Színház. — Művészet. — Kiállítás. — Sport. — Hymen. — Gyászrovat. — Különfélék. — Sakk. — Rejtvények. — Naptár. — Hirdetések. — A XXIII-ik füzet 45. száma következő tartalommal jelent meg: Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter. (Arcképpel.) — Mária Terézia. (Mutatvány egy nagyobb essay-ból.) Irta Tóth Lőrincz. — Hogy ellenim csoportja . . . Költemény Tolnay Lajostól. — A havasok királynője. — Történelmi regény. P. Szathmáry K. től — Budapest 1617-ben. (Képpel.) — Holdvilágnál. Rajz. Sacher Masoch-tól. Fordította Jászni Sándor. — Csiga-szedők Genuában. (Képpel.) Gróf Lónyai Menyhért (Arcképpel.) — Horváth Cyrill — Hiába kérded . . . Költemény. Rónaszéki Gusztávtól. — Akarat és tudás. Észrevételek Buckle rendszeréhez. P. Juhász Ö. től. — Aivasovszky J. Kaposi Béla-tól. — A hét története. M—th K—n-től. Az üres hely. (Képpel.) — Blaine Gillespie James. (Arcképpel.) — Irodalom. — Színház. — Művészet. — Kiállítás. — Gyászrovat. — Különfélék. — Sakk. — Rejtvények. — Naptár. — Hirdetések. a 46. szám tartalma: Benczur Gyula. (Arcképpel.) — Mária Terézia. (Mutatvány egy nagyobb essay-ból.) Irta Tóth Lőrincz. — Emlék-lapok. Költemény. Lévy Józseftől. — Az udvarlások napjai. Elbeszélés. Szépfaludy Ö. Ferencztől. — A gyermeköltöztetés. Kemenczy Kálmántól. — Horváth Cyrill. Költemény. Dalmady Győzőtől. — A havasok királynője. Történelmi regény P. Szathmáry Károlytól. — A vörös tekén. Székely népmese. Benedek Elektől. — A cserepár Magyarországon. (Képpel.) — Jön a fekete ember. (Képpel.) — Holdvilágnál. Rajz. Sacher

Masoch-tól. Fordította Jászni Sándor. — A műsarnok ősi kiállítás. Vértess Józseftől. — Pozsony 1650-ben. (Képpel.) — A hét története. Szerkesztőtől. — Anyai öröm. (Képpel.) — A nagymama. (Képpel.) — Irodalom. — Színház. — Művészet. — Hymen. — Gyászrovat. — Különfélék. — Sakk. — Rejtvények. — Naptár. — Hirdetések. — Az „Ország-Világ“ szerkesztősége és kiadóhivatala, mint az minden füzetnél tapasztalható, mindent elkövet, hogy a legnagyobb magyar illusztrált lapot méltóvá tegye arra a nagy pártfogásba, melyben azt a közönség részesíti. Legújabbban a heti tárczák Mikszáth Kálmán hírneves tárczairól tollalól folynak. Ismételtén ajánljuk a derék vállalatot olvasóink figyelmébe. A díszes lap ára: negyedévre 2 frt 50 kr. Egy szám ára 20 kr. s kapható a hírlaprusoknál. Előfizetheti legzelesterübben postautalvánnyal az „Ország-Világ“ kiadóhivatalában. Budapest, gránátosutca 6. sz.

„Apolló.“ Magyar zeneszerzők válogatott műveinek gyűjteménye. Ez a ezime egy életrevaló figyelemre és pártolásra méltó vállalatnak, melynek élén a zenevilág előtt előnyösen ismert zeneszerző és zenetanár Vágölygyi Béla áll. kinek sikerült ügye részére a kiválóbb hazai erőket meggyerni. Havonkint jelenik meg egy nagy negyedért alakú füzet 5—6 zeneiv tartalommal, s egy nyolczadért alakú önálló melléklet 1—3 iv zenével. A füzetek tartalma: 1. Komoly irányú zene. (Eredeti és ártir zeneművek.) a) Zongorára két kézzel. b) Enekhang és zongorára. 2. Szalon-zene. a) Zongorára 2 kézzel. b) Enekhang és zongorára. 3. Tánc-zene. Zongorára 2 kézzel. A mellékletek teljesen önálló s tartalmukat a következő művek képezik: 1. Zongorára négy kézzel. 2. Zongorára egy más hangszerral (hedegő, cello vagy fuvolával.) 3. Orgona és harmoniumra. 4. Zongora és vonóshármasok és négyesek partitúrában és szolomokban. 5. Világi dalok és egyházi énekek férfi, vegyes- és nőikarra partitúrában és szolomokban. 6. Eredeti és ártir művek ezimbalomra stb. stb. Az „Apolló“ előfizetési ára egész évre — 70 iv zenére s 12 önálló zenemellékletre — 6 frt, félve 3 frt. Az előfizetési pénzek legzelesterübben postautalvánnyal az „Apolló“ kiadóhivatalába küldendő Nagyszombatba. Gyűjtők 5 előfizető után egy tiszteletpéldányt kapnak. Mi részünkről e vállalatot, mely elegáns kiállítása s darabjai válogatottsága folytán bármely ur család zongoráját díszítheti s mely a hazai, amugy is parlagon hevert s mostoha sorban részesült zeneműirodalom emelésére és felvirágzására jótékonyan hatni hivatva van, legmelegebben ajánljuk a zenekedvelők szives figyelmébe s hathatós pártfogásába.

Gömör megye alispáni hivatalától.

Hirdetmény.

10622. sz. — A folyó évi szeptember hó 15-én tartott megyei bizottsági közgyűlés 256. sz. a. hozott határozata értelmében, az 1885-ik évre a megyei szolgazemélyzet ruházata, irodai szerek, a megyeháza által szükséges világitási anyagok árlejtés vagy alkuegyezmény útján lévén beszerzendők, e végből eljárás határidőül folyó évi november hó 26-ik napjának d. e. 10 órája Rimaszombatban a megyeháza-hoz kitűzetik s a vállalkozni kívánók ezen határidőre — a szükséges bánatpénzzel ellátva — ezennel meghivatnak.

A feltételek iránt a megyei számvevőségél időközben is bővebb felvilágosítás nyerhető.

Kelt Rimaszombatban 1884. november 11-én.

Alispán helyett
Ujházy főjegyző.

CSARNOK.

A nevelő.

(Beszély.)

Varbóczy Zoltán barátunk roppant szeles Don Juan. — vagy mint maga mondani szokta — „generális eurmacher“ volt. — Az egész kis város hölgyei rajongtak érte, sőt mit több valóságos forradalmat csináltak miatta, néha pedig a esztározás és ezivakodás oly nagy mérvet öltött, hogy számtalan prehenzió és fassé lett a vége. De hát hogy is ne! Hiszen Zoltán nagyszerűen tudott mókázni. — Ha Vilmánál volt, szíve csak Vilmaért lángolt. Mariskánál neki esküdött örök hűséget. Idicskánál bánatosan sohajtozott, kezét szívére téve szerelmesen pislogott. A kövér nők előtt a soványokról rosszalólag nyilatkozott, míg a vékony termetű nőeknek légies eszmény alakját magasztalta az egekig. És mily ügyesen tudta vinni a társaságban szerepét. Sohasem tudták megállapítani azt, hogy ki hát az ideál! Akadtak ugyan követelő hölgyek, kik határozatlan azon kívánságuknak adtak kifejezést, hogy őszinte vonzalmáról nyilvánosan is adjon életlejt, de hősünk anyai szellemmel tudta előadni, hogy szerelmét csakis azért titkolja el, mert még nincs állása s nem akarja, hogy egy nő jövőjének ártson, ily elhamarodott lépés által! Mily finom ember, látszik hogy grófi társaságokban forog, volt az ügyes mentegetőzésre az általános megjegyzés. És Varbóczy Zoltán valósággal finom ember volt. Pedig nem valami magas házból származott, az ő házuk nagyon is alacsony, sőt kunyhószámba mellet. Atyja szegény falusi írástáros mesterember volt, de fiának jó nevelést adott. Tanítója addig dicsőrgette Zoltán fényes tehetőségét, míg atyja meghozta azt a nagy áldozatot, hogy mindent reá költötte, csakhogy fiából embert, mégpedig uri embert faraghatson. Szegény öreg meghalt, mielőtt megerhetette volna azt a szép időt, hogy uri fiában gyönyörködhesen. Pedig nehezen tudott megvalni a világtól, bántotta őt az a tudat, hogy Zoltán oskolázatása miatt eladta minden darab földjét, még a szőlőjét is, s nem hagy kesergő feleségére mást, csak a rosz kunyhót. — Beteg ágyánál neje, lábainál a még kis diák Zolti fia jaggatott, midőn örökre lezarta szemét. E szomorú jelenet örökre bevésődött Zoltán szívébe. S ünnepélyes fogadást tett, hogy özvegy anyjának segítőtje és életfenntartója lesz. Azóta évek repültek el feje fölött, de fogadásáról nem feledkezett meg. Most is, mint nevelő, minden pénzt elküldi szegény özvegy anyjának, a kinek ő egyedüli büszkesége, öröme és boldogsága. — Sőt valljuk meg az igazat, Zoltánnak még van egyéb jó tulajdona is. — Nem iszik, nem kártyázik, a szegények iránt jótékony, magaviselete szelid, nyájas, tul sima, udvaras mindenki iránt. S a papi vizsgát fényes sikerrel tette le. Ezen és számtalan jó tulajdonsága folytán jutott be a püspök ajánlatára gróf Susányi Ottmár házához nevelőnek, a hol nélkülözhetelenné tudta magát tenni. — Ottmár gróf daczára annak, hogy még csak 35 éves volt, nagy tudományú és híres államférfini szerepet játszott, összes idejét a főváros-

ban töltötte s az akadémia és az országház annyira elfoglalták, hogy csak mint ritka vendég tűnt fel néha-néha Susányban. S így minden teher, a gyermekek nevelése, a gazdaság vezetése a grófnő vállaira nehezt, a ki folytonosan Susányban tartózkodott. — Szegény grófnő! Azt mondják róla, hogy Ottmár gróf nem is szereti már őt, hogy már megbánta azt, hogy rangján alól nőst, pedig nyit titok, hogy Laura grófnő atyja Karnók János kereskedő fizette ki Ottmár gróf legénykori öszkes váltót s mentette meg az ősi vagyonát a bukástól. — Pedig Laura grófnő ezt sohasem hűnyja szemére, de Ottmár gróf igen érzékeny, haragszik az ősi várkastélyra, mely százados kormos falaival bedölt toronyával félig rom volt, és most falai ragyognak a díszítéstől, sérti szeméit a fényes bádogtető, a vakító fehérségű oszlopsorok. A szobrok a parkban letörtten elrejtöztek a százados fák lombjai között, a kerti házak leomlott ablakait sűrűn befolyta a repkény, a kert utai bokrokkal benőttek. És most minden rendben van.

Ezer virágágytól illatozik a park, a viruló rózsá lúgasok előtt csinos szobrok pompáznak. A posványos kerti tó most tükörsima, rajta sajkák ringanak, nattyuk uszálnak. A szigetén a szökőkút vizsugara ezer gyöngyben játszik. . . . De ez Ottmár grófra nem bir vonzerőt gyakorolni, nem a szép aszszony, ki merengve jár-kel egyedül a paradicsomi kertben. Pedig mily szép ő, a mint átkarolja azt a szomorú fűzfát ott a tó partján, nefeletjs kék szémsugara egybe olvad, a holdnak a tó sima tükreán megtört ezüst fényével, éjsötét haja lebontva nyugszik a hófelér vállakon, egy sohaj lebben el a szép aszszony ajkáról, de Ottmár azt nem hallja. Ot jobban vonza a rideg tudomány, a rut politica, mint neje oadaó szerelme, melyet színelelésnek hisz. De Laura azért nem csügged, teljesíti kötelességét s nem feledkezik meg a nagy név tisztaságáról, melyet az atyai kényszer miatt neki viselni kell. Gyermekeiben a kis Lajos és József grófkoban leli minden örömet, a kinek jövője felett teljes megnyugvással van. Anyai szíve örül, hogy oly jeles nevelő kezei között tudja, mint Varbóczy Zoltán; az a szerény fiatal ember, a ki sohasem felejté el azt, hogy ő mily magasan áll tőle, mily nagy tisztelettel és mily hidegen beszél vele. Szintén bántja őt az a jéghidegség! Bármerre fordul, mindenütt hidegséggel találkozik. . . . Pedig tudja azt, hogy a nevelő jó szívvel és nemes lélekkel bir, tudja azt, mint szereti anyját. Őn ő is hogy tudná szeretni ha még élne. . . . De meghalt. . . . A hold elsötétül, a tó sima tükreán a szél sivit át, a kerti fák meghajolnak a világ nagy légáramlata előtt, a meleg nyári éjszakát zivatar váltja fel. . . . A grófnő szobáiba vonul vissza. . . . Mindenki alszik a várkastélyban, csak a nevelő szobája világít. Ő ébren van még most is, kényelmesen esibukozva ir . . . anyjának, ki távol egy félreeső faluban talán most is felőle gondolkozik . . . és menyasszonyának, ki abban a félreeső faluban, a hol ő született, talán szintén ébren van ott a tanító lakban. A lélek a képzelet szárnyain ott esapong, hová a szív vonza . . . és ő ir, folyton ir, le írja reményeit, kedves színekkel eseteli a jövő képét . . . egy esendes falusi paplakot, a hol a verendát szőlő futja be . . . az eresz alatt a galamb turbékol . . . a hol . . . de mi ez . . . mintha a grófnő szobáiból sikolyt hallana . . . ki tekint ablakán . . . látja a grófnő világított ablakait, a hol sötét alakok suhannak el . . . revolverét megragadja . . . s a grófnő szobáiban terem. . . . Kimos látvány tarult fel előtte, két rabló fojtogatja a grófnőt, de látására abba hagyják, reá rohannak, ő lövest ad, de viszont lövest kap jobb karjába, keze lehanyatlik, a pisztoly is kiesik abból, . . . a zajra össze fut a eseléség . . . s az ablakon át üldözik a rablókat . . . míg a grófnő az útszenvedőt izgalom miatt félig öntudatlanul kötözi be Zoltán sebeit, miközben esőkjával halmozza el a védő kart, mely életét megmenté. — Zoltán kritikus helyzetben van. . . . A szép nő leomló hajfürtjei karját égeti, az a piros ajk lehellete önkívüli állapotba hozza . . . átkarolja a karesu imboldog termetet . . . s feleli a társadalom minden szabályait, menyasszonyát . . . a grófnő védetlen helyzetben, de a grófnő sem bánja, szenvedélyvel karolja át az ifjút ő is. . . . s ajkai esőkban forrnak össze. . . .

A park árnyas lombja édes boldogságról regélt, elvezette őket egy szebb világrészbe:

„Hol szebb a rózsá, tisztább a patak,
Zeagóbbak a dalok.“

De boldogságuk nem volt állandó, a rablási kísérlet híre folytán haza jött Ottmár gróf melegen köszönte meg Varbóczy Zoltán lovagias magatartását. Hála érte nem ösmert határt, tudatta Zoltánnal, hogy egy jövedelmes lelkészi állást szerzett neki. Hová mindjárt holnap utazék el.

Laurára fájdalommal hatott e hír, elveszti mindenét, Zoltán távozásával boldogsága, nyugalma ünök el . . . mily fájdalmas lesz neki bucsut mondani örökre, ir neki . . . kéri őt, hogy este ott a tó partján, a mely annyit boldog óráinak volt tanuja, ma este várja őt . . . , a levél Ottmár kezéhez jön . . . gunyosan mosolyog, s Zoltán távollétét felhasználva sajátkezűleg viszi be Zoltán szobájába.

Zoltán hazajö . . . levelet örömmel olvassa, s asztalához ül újra elkezdé folytatni a rég félbeszakadt levél írást, újra ir anyjának, menyasszonyának, örömtelt sorokat, — — — „az idő már nincs messze, állást nyertem, egy hó mulva Isten és emberek előtt nőmnek mondhatlak“ — — — Az est leszál, a esillagok kigyulnak, a park sötét lombjai rejtelmesen susognak, a tó partján visszafojtott zokogás és halk sohaj ütődik meg, még egy forró eső s a grófnő megtörve haladt el a díszbokor mellett, melynek mélyéből két sötét szem ijesztőleg villog, az idő gyorsan halad, Zoltán elmerengve halad el a bokor mellett, gondolata messze szárnyal, anyja, menyasszonya közelében van. Most egyet sohajt, a lövés eldőrdül . . . az jól talált, szívéhez kap és a földre zuhan élettelenül.

A grófnő édesdeden alszik, ajka mosolyog, fürteivel a kelő nap sugara játszik, a „Zoltán“ név lebben el ajkáról, de a park felől felhangzó vad kármára feljéid, kitekint ablakán, a szolgák seregét látja javeszékelve hozzák Varbóczy Zoltán holt testét . . . . nem sir . . . szemében a köny nem tud megjelenni, mozdulatlanul áll sokáig, hallja mint terítik ki őt a nagyterembe . . . aztán esend lesz . . . ovtosan nyitja ki a nagyterem ajtaját . . . rá borul a holt testre . . . könnyei megerednek, Ottmár az ablakon át látja őt . . . de nem há-

borgatja fájdalmát . . . Dolgozó szobájába vonul vissza . . . megírja a lapoknak a jelentést, hogy Varbóczy Zoltán, szép reményekre jogosított ifjú amerikai párbaj áldozata lett, mint a nála talált iratokból kiderült.

Az anya fájdalma leírhatatlan . . . de nyomorán enyhít . . . Laura grófnő, magához fogadja . . . szeretetével halmozza el, hiszen nem látja Ottmár . . . azóta még inkább vendég Susányban . . . az özvegy fájdalma enyhül, halát érez Laura iránt. nem tudja, hogy ez tőle véráldozat . . . a gróf nem világosítja fel . . . a név becsülete meg van mentve. ő egyébbel nem törődik.

Záhonyi János.

Hivatalos közlemények.

Rimaszombati kir. törvényszék (nököktől).

Pályázat.

832. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék területén levő rozsnyói kir. járásbírósnál üresedésbe jött 600 frt évi fizetés és 100 frt lakpénzzel javadalmazott II-od osztályú segéd telekkönyvvezetői állomásra a nagyméltóságú m. k. igazságügyminiszter urnak folyó év november hó 2-án 2941/L. m. E. 84. szám alatt kelt engedélye alapján pályázat hirdetik. Felhívtnak ennél fogva a pályázni kívánók, hogy szabályszerűen bélyegzett és kellőleg felszerelt folyamodványukat, melyben az életkor, eddig viselt hivatal és a hivatalos nyelven kívül a tót és németnyelv ismeret is okmányilag igazolandók. — ezen pályázat a hivatalos lapban 3 ik közzétételétől számított 4 hét alatt az ügyv. szob. 5. §-a értelmében ezen kir. törvényszéki elnökségnél annál bizonyosabban nyújtsák be, mert ellenesetben a folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Rimaszombat, 1884. évi november hó 6.

Fornét Jenő, kir. tszéki elnök.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

A Hamaliár Lajos és Saxinger Ottó közt felmerült becsület ügyben alakult b. bíróság f. é. nov. 10-én kelt ítéletében kimondott, azon kijelentésére hivatkozva, hogy — az általam f. é. szept. 1-én közzétett felhívásban S. O. ellen becsületi sértés nem foglaltatik — kijelentem, miszerint a hivatkozott felhívás azon kitételével: hogy S. O. ur a ratkói győgtár fennállhatását lehetlenné tette, őt sérteni nem akartam s azon kitétel Saxinger Ottó urnak jellemére semmi vonatkozással nincs.

Kelt Rimaszombat, 1884. nov. 11-én.

Hamaliár Károly, s. k.

Nyilatkozat.

Hamaliár Károly urnak fentebbi kijelentése folytán az általam folyó 1884. évi szeptember hó 20-ikán közzétett nyilatkozatomban, a Hamaliár Károly ur ellen foglalt sértő kifejezés felett sajnálkozásomat nyilvánítom és azt Hamaliár Károly urral szemközt: — nem mondottnak és vissza vonottnak — kérem tekinteni.

Kelt Rimaszombatban, 1884. november hó 11-én.

Saxinger Ottó, s. k.

Nyilatkozat.

Alólirottak kijelentik: hogy a Hamaliár Lajos és Saxinger Ottó urak közötti becsületbeli-ügy, — a lovagiasság szabályai szerint mai napon elintéztetett.

Kelt Rimaszombatban, 1884. évi november hó 11-én.

Molnár József s. k.

Abonyi Pál s. k.

Kubinyi Andor s. k.

Lengyel Andor s. k.

11. További véleményezés ausztriai orvosok részéről Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsaíról. Dr. Kopf egészségügyi titkos tanácsos Prágában a következőt írja: „Köszönöm a részemre küldött svájci labdacsokat s a legnagyobb örömmel kijelentem, hogy azok a kellő esetekben kitűnő hatásúak.“ — Dr. Würzer Ede kórház-igazgató Hallban (Tirol) ezt írja: „A küldött svájci labdacsokat hatása teljesen megfelel várakozásomnak, kérem tehát szíveskedjék ismét két dobozzal küldeni.“ — Dr. Prohinszky, városi orvos Wieliczkaiban (Galicia) így ír: „Bodokowsky Kázmér cs. kir. fő sóbányafelügyelő ur Wieliczkaiban, belpangása ellen az én tanácsomra az ön svájci labdacsoit használja teljesen kielégítő sikerrel, a mi engem arra indít, hogy a megfelelő esetekben továbbra is az ön labdacsoinak használatát rendeljem meg.“ — Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsoi a magyarországi gyógyszerárakban kaphatók. Egy doboz ára 70 kr.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

A m. kir. debreczeni méntelep Eperjes, Debreczen, Turia-Remete és Rimaszombat osztályainál elhelyezett katonai legénység részére 1885. év január hó 1-től, 1884. évi október hó végéig szükségilendő kenyér biztosítása végett.

Folyó év december hó 4-én d. e. 10 órakor az itteni méntelep számirodájában, írásbeli zártajánlati árlejtés fog tartatni.

A szükséglet a fentebbi időszakra minden egyes

osztály részére körülbelül 18,000 adag a 840 grammos kenyér.

A kenyér az új előírás szerint két adagonként vetelő (cipó) alakban és 1-680 kilogramm súlyban lesz szállítandó, az ajánlat azonban egy 840 grammos adagra teendő.

Az ajánlat minden egyes osztályra külön teendő.

Az ajánlati minta és a többi ajánlati feltételek ugyanazok, melyek a f. évi július hóban közzétett nagy hirdetményben foglaltattak.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és az előirt bánatpénzt tartalmazó ajánlatok „a m. kir. méntelep parancsnokság tárgyaló bizottságának“ czímzendők és a fennjelölt napig és óráig vagy személyesen, vagy pedig posta útján nyújtandók be.

A szállítási feltételek a helybeli méntelep számvevő irodájában megtekinthetők.

A debreczeni m. kir. méntelep parancsnoksága.

SZOJKA JÁNOS

gazdasági gépjavitó-műhelye.
RIMASZOMBAT.

Van szerencsém a t. gazdaközönségnek gépjavitó műhelyemet szíves figyelmébe ajánlani. Felvállalok — jótállás mellett — mindenféle gépek javítását. Gőzgépeknél új tüzfalak, tüzszekrények, új becsövezések, stuczczolások és egész felszereléseket a legjutányosabb árak mellett.

Vidéken teljesítendő javítások is elfogadtatnak.

Ajánlkozom új szivattyus-kutak felállítására, vagy ezeknek javítására stb. stb.

Rimaszombat, 1884. okt. 25-én.

Szojka János, gépész.

Műhely: temető utca 20-ik szám alatti házban. 4-*

Legújabb tudósítás.

Rimaszombat városa és vidéke n. é. közönségével, de különösen tisztelt vevőimmel szemben vélek kötelességet teljesíteni a midőn a téli évad beálltával arról van szerencsém értesíteni, hogy a gyári telepekről vizsztatérve, raktáramat sok oly czikkkel bővítettem, a minőket eddig nem tartottam, nevezetesen:

A legfinomabb nő és uri prágai keztyűk, selyem- és előtt esernyők, a legdivatosabb női ruhákhoz szükségelt gombok, szalagok, csipkek és rüschek minden színben és minőségben, a legdivatosabb Krimmer és Barsony disz. Jute-, gyapju és chenille futó- és sophaszönyegek. Kész gyermek posztó ruhácskák stb., mindenzen elősorolt czikkek, melyek városunk üzleti forgalmában hízagot pótolnak, nálam gyári áron megszerezhetők.

Rendes czikkeimmel is meglepő eredményeket mutathatok ezuttal fel ugyanarra, hogy a legjobb minőségű csikos és piqet barhetek, calmuk, moldon, kisebb és nagyobb téli kendők szintén gyári áron szerzethetők nálam be.

Divatraktáromra áttérve jogos önérzettel mondhatom hogy ez valódi különlegességét képezi piacunknak, mert ruhaszöveveim, flanelleim és nőruha-posztóim az utolsó divatnak teljesen megfelelők, fekete és színes ternokban, fekete és színes selymekben pedig a legjelesebb gyártmányokat tartom raktáron.

Dús raktárt tartok még valódi rumburgi-, creasz- és sziléziai-vásznakból $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$ és $\frac{3}{4}$ szélességben. Mindentféle színes és fehér asztalneműekből, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$ és $\frac{5}{8}$ szélességű chiffonból, pamut- és czérna-grádlis és kanavászából, úgy, hogy ide sorolva még cachemir és gyapjuszatim paplanaimat, a legújabb mintájú gobelin- és ripsz terítő-készleteimet, a legelegánsabb menyaszszonyi kelengyeket vagyok képes összeállítani.

Nagy uriszövet raktárom arra képesít, hogy a legelegánsabb öltönyök elkészítését a legelőnyösebb áráért vállalhatom fel.

Kiváló nagy raktárt tartok uri és női fehéroművekben és nyakkendőknben, gobelin-, ripsz és esinvat-butorkelmekben és pokróczokban.

Van szerencsém végül a n. é. közönséget raktáram meg szemlélésére meghívni és magamat további beeres pártfogásába ajánlvá maradtam

Rimaszombat, 1884. október 26-án.

4-*

Teljes tisztelettel

ENGEL ADOLF.

Örök áron eladó.

Korecsma- és mézárszék-regále Gömörmegye Alsó-Szuha közbirtokossága által folyó év december 29-én nyilvános árverés útján örökáron el fog adatni. Becsár 4500 frt, melynek tizedrészét vevők tartoznak az árverés előtt letenni.

1-3

Cséplőgép.

Alsó-Hangony községben egy jó karban lévő 8 lóerejű gőzgép és szintén teljesen jó karban lévő 8 lóerejű cséplő-szekrény teljes felszereléssel jutányos áron eladó. — Venni szándékozók értekezhetnek alulirt tulajdonosnál ugyanott.

Tisztelettel

Komár Ferencz,
gépész.

2-3